

2 decembrie 2016

DJ nr. 481

AVIZ

la proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (nr.429 din 18.11.2016)

Direcția generală juridică a examinat în mod de urgență proiectul de lege menționat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996 și ale Legii privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001, și suplimentar celor invocate în Avizul prealabil nr.DJ/8-466 din 24.11.2016, comunică următoarele.

Observații de ordin general și procedural:

1. Cât privește procedura de înaintare a proiectului de lege privind politica bugetar-fiscală pe anul 2016, menționăm că acesta a fost înaintat cu încălcarea termenelor Calendarului bugetar, stabiliți la art.47 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014. Înaintarea tardivă spre examinare în Parlament a proiectului de lege și reducerea termenului regulamentar atribuit pentru avizare nu permite examinarea în fond calitativă a normelor conținute în proiect.

2. Cu referire la reglementările privind activitatea SFS, prevăzute la Titlul V din Codul fiscal, de asemenea se va ține cont că, la examinare în Parlament se află proiectele de legi nr.201 și nr.202 din 11.05.2016, adoptate în I lectură la 21.07.2016, examinarea și adoptarea cărora în a doua lectură fiind amânată până la înaintarea politicii bugetar-fiscale cu scopul examinării concomitente ale acestora și comasării ulterioare. Reglementările cuprinse în proiectul de lege supus avizării conțin diferențe celor prevăzute în proiectele de legi nr.201 și nr.202, fapt ce impune necesitatea examinării suplimentare a acestora. Considerăm că, reglementările proiectelor de legi ce țin de stabilirea de atribuții, competențe și responsabilități ale Serviciului Fiscal de Stat, care vor avea ca efect reorganizarea serviciului, ce implică necesitatea unor reglementări suplimentare, inclusiv tranzitorii, ținând cont de necesitatea asigurării concordanței și respectării legislației în domeniul muncii, precum și a serviciului public în vigoare (ex. art.I pct.81 din proiect). Aceste reglementări necesită a fi examinate separat de politica bugetar fiscală, care are caracter prioritar, deoarece termenul oferit pentru volumul normelor ce urmează a fi coordonate este în detrimentul calității, în cazul dat, și comportă riscuri de încălcare a unor drepturi și garanții prevăzute de legislație.

3. Normele de abilitare a SFS cu competențe de constatare a infracțiunilor, propuse la art.I pct.76, referitor la art.132¹ alin.(2), art.132⁴ pct.4), art.133 alin.(4), nu asigură reglementarea suficientă necesară aplicării corecte. Obiecțiile expuse în acest sens la proiectele de legi nr.201 și nr.202 prin avizele Direcției generale juridice nr.DJ/8-291 din 23.06.2016 și nr.DJ/8-298 din 24.06.2016 sunt valabile și pentru prezentul proiect de lege. În special, urmează a se examina aspectele ce țin de reglementarea unor norme de drept procedural ce ar asigura aplicarea noilor atribuții și capacitatea administrativă a SFS de exercitare a acestora. De altfel, normele în redacția propusă, pot aduce atingere principiilor generale ale legiferării stabilite la art.4 din Legea nr.780/2001.

4. Urmare a examinării proiectului de lege, s-au constatat anumite schimbări privind modul de înțelegere și aplicare a principiilor de reglementare a activității de întreprinzător, stabilite prin Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr.235-XVI din 20.07.2006, prin modificarea conceptului de reglementare în Codul fiscal a normelor de atribuire a competenței de adoptare, aprobare a actelor normative ce țin de reglementarea activității de întreprinzător. Astfel, se prevede substituirea cuvântului "Guvern" cu cuvintele "Ministerul Finanțelor" și modificarea altor norme similare, prin care competența de adoptare a actelor normative atribuită Guvernului, trece la alte autorități ale administrației publice centrale. Considerăm că, problema dată urmează a fi examinată prin prisma art.14 din Legea nr.235/2006, care stabilește că: normele materiale și procedurale de inițiere, desfășurare și lichidare a afacerii, precum și de control asupra afacerii, se stabilesc prin legi; autoritățile administrației publice nu sunt în drept să adopte norme primare pentru reglementarea inițierii, desfășurării și lichidării afacerii; persoanele fizice și juridice sunt obligate să se înregistreze la organele de stat sau să solicite actele permissive pentru practicarea unei activități doar în cazurile în care aceasta este prevăzut expres de lege. Anterior, legislația în vigoare (inclusiv unele norme dintre cele supuse modificării prin proiect) a fost modificată în scopul aducerii în concordanță cu principiile invocate prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare din 30.05.2008. A se vedea drept exemplu art.XVIII pct.10 – pct.14, pct.16, pct.22, pct.23 din Legea menționată în raport cu normele de modificare prevăzute la art.I pct.45 - pct.47, pct.51, pct.53, pct.56, pct.70 din proiect, etc..

5. Normele proiectului de lege urmează a fi supuse avizării de către Consiliul concurenței în temeiul art.34 alin.(2) din Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012, pentru a exclude riscurile de adoptare a unor reglementări ce au sau pot avea impact anticoncurențial (în cazul stabilirii unor facilități fiscale sau condiționării modului de aplicare a normelor în domeniu asupra unor categorii de subiecți și delimitării acestora).

6. De asemenea, atenționăm că, potrivit alin.(5) al art.3 din Legea privind finanțele publice locale nr.397/16.10.2003, autoritățile administrației publice locale urmează a fi consultate în modul corespunzător asupra modificărilor operate în legislație referitor la funcționarea sistemului finanțelor publice locale.

Principiul dialogului instituțional stabilit la art.3 lit.g) din Legea privind descentralizarea administrativă nr.435-XVI din 28.12.2006, la fel, presupune informarea și consultarea de către stat, în timp util, a autorităților publice locale, în procesul de planificare și de luare a deciziilor, prin structurile lor asociative, asupra

oricăror chestiuni ce le privesc în mod direct ori sînt legate de procesul descentralizării administrative. Proiectul de lege conține norme de modificare ce țin de impozitele și taxele locale care vor avea efect asupra bugetelor acestora, ce necesită a fi examinate conform procedurilor stabilite de legislație.

Obiecții de ordin tehnico-juridic și redacțional:

La Art.I, Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997:

În tot textul proiectului de lege se va ține cont de cerința potrivit căreia limbajul actului legislativ are un caracter unitar, observația dată făcându-se în contextul în care pct.1 al proiectului de lege utilizează cuvântul ”se substituie” spre deosebire de pct.3 ce utilizează cuvântul ”se înlocuiesc”.

La pct.1, propunem completarea proiectului de lege suplimentar cu norme similare privind substituirea unor cuvinte cu alte cuvinte utilizate la cazul respectiv, dacă prezenta lege nu prevede altfel, după cum urmează: în textele titlurilor I și II din Codul fiscal, cuvintele ”anul fiscal”, ”anul curent”, ”anul respectiv”, ”anul fiscal respectiv” și ”anul fiscal următor” se substituie, respectiv, cu cuvintele ”perioada fiscală”, ”perioada fiscală respectivă”, ”perioada fiscală curentă” și ”perioada fiscală următoare”, iar cuvintele ”evidență contabilă” se substituie cu cuvântul ”contabilitate”. Aceasta soluție de ordin tehnic va degreva textul proiectului de lege de excesul de norme de modificare, având același obiect de reglementare.

La pct.2, ce prevede norma de modificare a procedurii de efectuare a analizei impactului de reglementare de către deputații în Parlament, atenționăm că, de regulă, proiectele de acte legislative elaborate de deputații în Parlament nu sunt însoțite de analiza impactului de reglementare (AIR), aceasta fiind competența autorității centrale de specialitate. Aceasta se explică prin faptul că, calitatea actului de analiză a impactului de reglementare întocmit de specialiștii în domeniu cu utilizarea surselor de informații disponibile sau care pot fi puse la dispoziție subdiviziunilor specializate din cadrul autorităților administrației publice, la zi, se presupune a fi mai înaltă decât ale AIR întocmite urmare solicitării unor informații din diferite surse ce nu asigură conformitatea deplină și posibilitatea verificării ulterioare. Totodată, norma din proiectul de lege prevede întocmirea AIR conform metodologiei aprobate de Guvern, însă nu precizează obligativitatea respectării condiției de examinare a AIR întocmit de deputatul în Parlament de către Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (H.G. nr.1230/2006, cu modificările efectuate prin H.G. nr.775/2016), a efectelor avizelor acestuia examinate sub aspectul *dreptului de inițiativă legislativă, care va fi condiționat de existența avizului pozitiv.*

La pct.3, referitor la norma de modificare ce prevede excluderea cuvintelor *dentiștilor* (dacă aceasta nu se atribuie la activități independente ale medicilor), *auditorilor și contabililor*, urmează a se explica la care categorie de activități acestea se atribuie conform Codului fiscal, întru respectarea principiului accesibilității normelor fiscale și pentru a exclude tălmăcirile diferite (art.5 pct.7) - *întreprinzător individual*).

În contextul dat, urmează a se explica și diferențele dintre *activitățile independente* prevăzute la pct.36¹) de cele stabilite la pct.7) din art.5. Potrivit autorului, prin activități independente se are în vedere un singur gen de activitate – activitatea individuală de comerț cu amănuntul a persoanei fizice rezidente, desfășurată în mod independent fără a constitui o formă organizatorico-juridică a

activității de antreprenoriat (nu este întreprinzător individual) *cu utilizarea mașinii de casă și de control, ce obține venituri în sumă ce nu depășește 600000 lei într-o perioadă fiscală.* Constatăm că noțiunea utilizată permite tălmăcirii diferite ce permite utilizarea în sensul extinderii cercului de subiecți și/sau confundarea acestora cu alte categorii și urmează a fi revăzută și concretizată.

*La pct.36²), în definiția noțiunii activitate profesională în sectorul justiției, cuvintele activitate permanentă desfășurată în cadrul formelor de organizare a activității prevăzute de lege, necesită a fi concretizate, pentru a exclude tălmăcirile diferite și utilizarea normelor în alb. Dacă se face trimitere la actele legislative de reglementare a activităților profesionale în domeniul justiției "în formele de organizare" prevăzute de aceste legi, nu este necesară specificarea caracterului permanent al activității. Totodată, nu este clar dacă mențiunea despre activitatea permanentă se referă la calitatea de membru al "forme de organizare" și care sunt aceste forme de organizare. Ori, mențiunea privind *activitatea desfășurată în condițiile stabilite de actele normative în domeniu*, ar fi suficientă.*

Totodată menționăm că, Cadrul bugetar pe termen mediu (2017-2019), aprobat prin H.G. nr.1011 din 26.08.2016 prevede drept obiectiv "implementarea unui mecanism unificat de impozitare a altor liberi profesioniști (profesii juridice – notari, avocați, executori judecătorești, administratori autorizați etc.; profesii artistice – cântăreți, impresari muzicali, pictori, fotografi etc., profesii sportive – impresari sportivi etc., precum și alte categorii de liberi profesioniști)". Reieșind din considerentul că, obiectivul politicilor în domeniu este implementarea unui mecanism unificat de impozitare a liberilor profesioniști (altor decât în baza patentei de întreprinzător), reglementarea segmentară, divizată pe domenii și pe perioade de implementare nu corespunde scopului propus și complică cadrul juridic de reglementare. Autorii urmează să explice care reglementări din Codul fiscal se vor aplica celorlalte profesii libere (artistice, sportive etc.) până la adoptarea și implementarea mecanismului unificat respectiv.

La pct.45), urmează a fi examinate suplimentar riscurile de ordin juridic și constituțional specifice cadrului normativ și practicilor specifice domeniului, pentru a exclude abordări de ordin subiectiv în procesul de aplicare.

*La pct.5, art.12 pct.1) lit.e), referitor la utilizarea noțiunii "transpondere", atenționăm că, cadrul normativ în vigoare utilizează această noțiune doar în actele normative subordonate legii și doar în sensul specificațiilor tehnice ale mijloacelor de identificare a animalelor (acesta fiind de fapt un cititor de coduri de transpondere – *dispozitiv* portabil sau staționar, capabil să citească codurile transponderelor ce utilizează tehnologia HDX și FDX și, cel puțin, să le afișeze electronic conform standardului ISO 11784). Autorii urmează să concretizeze noțiunea în scop de rigoare redacțională, ținând cont de prevederile art.19 lit.f) din Legea nr.780/2001. Totodată, se va concretiza, dacă se are în vedere plata pentru închirierea unui dispozitiv tehnic sau plata pentru serviciul prestat de altă persoană ce utilizează dispozitive tehnice.*

La pct.7, în scop de rigoare juridică și redacțională, propunem a expune norma lit.a) din alin.(1) al art.13 în redacție nouă. Atenționăm asupra necesității de substituie în textul lit.a) a noțiunii "activitate profesională" cu noțiunea "servicii profesionale", conform pct.36 al art.5, precum și pentru a exclude confundarea acesteia cu alte noțiuni.

În tot textul Codului fiscal, în scopul identificării corecte a categoriilor de subiecți, urmează a fi revăzute și concretizate normele referitoare la activitatea profesională (art.14 alin.(1) lit.a), art.18 lit.a), art.83 alin.(2) lit.a¹), art.162 alin.(1) lit.a), art.163 alin.(5), art.164 alin.(5)).

La pct.10, norma de modificare a art.15² alin.(1), urmează a se concretiza scopul modificării. Autorii urmează să explice dacă prin specificarea calității de *cetățean* a subiectului contribuabil se intenționează restrângerea categoriilor de subiecți ai normei respective. La examinarea normei se va ține cont de modificările efectuate prin Legea nr.177 din 21.07.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative și de principiul consecutivității, stabilității și predictibilității legii, prevăzut la art.4 alin.(3) lit.b) din Legea nr.780/2001. De asemenea, se vor concretiza cuvintele ”și/sau profesională”, conform noțiunilor definite la art.5 pct.36) – 36²), pentru a exclude tălmăcirile diferite și contradictorii.

La pct.15, norma de modificare a alin.(16) al art.24, urmează a fi omisă din text, ținând cont de modificările efectuate prin pct.8 al art.IV din Legea nr.71/2015, prin care cuvintele ”rapoartelor financiare” au fost substituite cu cuvintele ”situațiilor financiare”.

La pct.26:

Urmează a se concretiza cuvintele ”(scoatere din uz)” referitor la activele de capital, reieșind din considerentul că legislația civilă în vigoare utilizează noțiunea de *retragere a bunurilor din circuitul civil* (art.286 din Codul civil), care nu este o înstrăinare (ex. transmitere, cesiune a dreptului de proprietate), în raport cu care pot apărea tălmăcirii diferite. Scoaterea din uz poate fi efectuată în mod diferit în dependență de categoria bunului (ex. anulare, distrugere, desființare, scoaterea din evidență, radiere, *reducere a valorii prin diluare a cotei de capital ca urmare a conversiei* etc.). Această obiecție este valabilă și pentru norma de modificare prevăzută la pct.51, art.83 alin.(2) lit.b).

La art.40 alin.(2) se va preciza scopul omiterii mențiunii de scoatere din uz.

La art.42:

La alin.(1) textul ”conform modului stabilit de Ministerul finanțelor” necesită a fi explicat, ținând cont de respectarea principiilor de reglementare a activității de întreprinzător prevăzute la art.14 din Legea nr.235/2006 și principiul accesibilității stabilit la art.4 din Legea nr.780/2001.

În propoziția a doua, textul ”bunurilor imobiliare construite cu forțe proprii de persoana fizică” urmează a fi adus în corespundere cu vocabularul legislativ în domeniu, conform prevederilor art.19 din Legea nr.780/2001, ținând cont de prevederile Legii cu privire la formarea bunurilor imobile nr.354-XV din 28.10.2004. Propunem utilizarea textului ”bunurilor imobile formate de persoana fizică”, fără a specifica condiția de construire cu forțe proprii, care ar exclude aplicarea normei în cazul depistării unor contracte executare a unor lucrări sau de prestare servicii în procesul formării bunului și, prin urmare, ar face imposibilă aplicarea legii.

De asemenea, în sensul articolului 42, urmează a se concretiza modul de determinare a valorii de piață, pentru a se exclude tălmăcirile diferite și contradictorii și în scopul asigurării caracterului clar și fără echivoc a normelor de reglementare. Normele menționate urmează a fi coordonate cu prevederile titlului VI din Codul fiscal, cu utilizarea normelor de trimitere, după caz, deoarece nu este clar, cine și în ce condiții va efectua evaluarea bunurilor imobile. Ori, valoarea de piață a activelor

de capital determinată conform Capitolului 5 din Titlul II nu poate fi diferită de valoarea determinată conform Capitolului 3 din Titlul VI al Codului fiscal sau de costul bunurilor imobiliare impozabile stabilit la art.4 din Legea nr.1056/2000.

La pct.33, art.54⁹ alin.(5) necesită a fi reformulat sau omis. Norma alin.(4) poate fi completată după cuvintele "se prezintă", cu cuvintele "conform prevederilor art.83 alin.(4)".

La pct.43:

Art.69⁶ în redacția propusă nu poate fi acceptat și urmează a fi revăzut. Titlul articolului nu corespunde cu conținutul, iar vocabularul utilizat nu este clar și permite tălmăciri diferite. Astfel, noțiunile "sfera aplicării", "activităților independente" și "comerțul cu persoanele fizice" nu corespund conceptului propus și noțiunii definite la art.5 pct. 36¹, conform pct.3 din proiect.

La fel, norma art.69⁷ alin.(1) în partea ce ține de norma de trimitere la activitățile independente menționate la art.69⁶, nu corespunde cerințelor de claritate și accesibilitate a normelor juridice.

Genul de activitate este comerțul cu amănuntul, subiectul impunerii - persoana fizică rezident al Republicii Moldova ce nu desfășoară activitate de întreprinzător, obiectul impunerii - veniturile obținute din activitatea de comerț în suma ce nu depășește 600 mii lei într-o perioadă fiscală, cu excepția veniturilor salariale prevăzute la art.88, 90 și 90¹. Pentru a concretiza activitățile independente, autorii urmează să utilizeze Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova.

La art.69⁷ alin.(3), cuvintele "de la adoptarea unei astfel de decizii" se vor omite, ca fiind de prisos.

La art.69⁸, cuvintele "conform modului stabilit de Ministerul finanțelor" necesită a fi revăzute sub aspect juridic și redacțional, ținând cont de respectarea prevederilor art.14 din Legea nr.235/2006.

La art.69¹⁰, alin.(2) cuvintele "returul de marfă" se vor substitui cu cuvintele „returnare sau restituire de marfă”, conform prevederilor art.19 lit.e) din Legea nr.780/2001.

La pct.52, norma alin.(5) ce se referă la subiecții contribuabili prevăzuți la art.12¹ alin.(4) care sunt obligați să respecte regulile stabilite la Capitolul 7², urmează a fi concretizată și coordonată cu prevederile art.54⁹ alin.(2) din proiect, pentru a exclude tălmăcirile diferite și contradictorii. Astfel, se va concretiza modul de aplicare a normelor de reglementare din articolul menționat, care stabilesc achitarea impozitului în rate până la finele fiecărei luni într-o sumă egală cu 1/2 din... și ale art.84 alin(5) care prevăd achitarea "până la data de 25 a fiecăror trei luni" în sume egale cu 1/4 din... Totodată se va propune o altă soluție pentru stabilirea termenului, redacția propusă nefiind corectă.

La pct.56, norma de modificare a alin.(5) urmează a fi revăzută, ținând cont de prevederile art.14 din Legea nr.235/2006.

La pct.58 și pct.59, urmează a se argumenta necesitatea și scopul abrogării normelor art.97 alin.(6) și alin.(7) și art.98 alin.(2), expuse în redacția pct.26 și pct.27 ale art.V din Legea nr.138 din 17.06.2016 (în vigoare din 01.07.2016), la inițiativa Guvernului. La examinarea normelor în cauză se va ține cont de respectarea principiului consecutivității, stabilității și predictibilității normelor juridice, stabilit la art.4 alin.(3) lit.b) din Legea nr.780/2001. Urmează a se concretiza cum se va efectua

stabilirea valorii impozabile a livrării impozabile contractate în valută străină la determinarea obligației fiscale privind TVA.

La pct.65, norma de completare a art.123 cu alin.(8) și alin.(9) urmează a fi revăzută în sensul numerotării alineatelor, din considerentul că alin.(6) al art.123 este ultimul alineat, ținând cont de abrogarea alin.(7) prin Legea nr.138/2016 (în vigoare din 01.07.2016).

La pct. 66, norma de completare a art.124 alin.(16) urmează a fi argumentată și examinată suplimentar, în aspectul respectării drepturilor contribuabililor la un tratament egal și nediscriminatoriu în desfășurarea activității de întreprinzător și respectarea principiului echității fiscale stabilit la art.6 alin.(8) din Codul fiscal și art.8 din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr.845-XIII din 03.01.1992. În acest sens, urmează a fi solicitat avizul Consiliului Concurenței conform art.34 alin.(2) din Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012.

La pct.71, care prevede expunerea Anexei nr.1 la Titlul IV în redacție nouă, atenționăm că stabilirea cotelor de accize la mărfurile supuse accizelor care se propune a fi reglementată separat pentru anii 2017, 2018 și 2019 înseamnă completarea legii cu reglementări temporare. Potrivit art.34 alin.(4) din Legea nr.780/2001, actul legislativ cu aplicabilitate nedefinită în timp nu poate fi completat cu reglementări temporare și, invers, actul legislativ temporar nu poate fi completat cu reglementări ce au o aplicabilitate nedefinită în timp. Deși proiectele de legi privind modificarea și completarea unor acte legislative în scopul reglementării politicilor bugetare-fiscale se adoptă în fiecare an, ce aduce atingere principiilor stabilității și predictibilității legii, stabilite la art.4 din Legea nr.780/2001, reglementarea propusă nu asigură respectarea acestor principii, ci presupune modificarea obligatorie a acestor norme în viitor. Mai mult decât atât, urmează a se ține cont de riscurile eventuale generate de neadoptarea sau adoptarea tardivă a legilor privind politicile bugetar-fiscale, după expirarea termenului de acțiune a normelor ce reglementează cotele de accize și de acțiunea în timp a normelor de modificare (viitoare) care nu pot avea efect retroactiv, în cazul cotelor de acciz.

Cadrul bugetar pe termen mediu (2017-2019) prevede revizuirea sistemului de aplicare a accizelor prin reexaminarea listei bunurilor supuse accizelor, precum și *examinarea posibilității stabilirii cotelor accizelor pe o perioadă de 3 ani*. Efectele majorării treptate a cotelor de accize într-o perioadă de 3 ani consecutiv în scopul ajustării acestora la prevederile legislației Uniunii Europene, în conformitate cu calendarul stabilit în Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, diferă de stabilirea accizelor pe o perioadă de 3 ani. Evoluția cotelor de accize la mărfurile supuse accizelor examinate sub aspectul dat, urma a fi stabilită într-un tabel la pct.3.1. al CBTM.

La pct.75, reieșind din modificările propuse, articolul 132 urmează a fi expus în redacție nouă, acesta fiind constituit dintr-un singur alineat fără a fi numerotat.

La pct.76 – pct.81, care prevede completarea Codului fiscal cu art.132¹-132⁴ privind reglementarea activității Serviciului Fiscal de Stat, ținând cont de preluarea acestora din Proiectul legii privind Serviciul Fiscal de Stat nr.201/2016, reiterăm că obiecțiile și propunerile expuse în avizul Direcției juridice la acest proiect, de care autorii nu au ținut cont, se atribuie în totalitate normelor preluate și sunt valabile pentru prezentul aviz. Mai mult decât atât, autorii au ignorat în totalitate și obiecțiile expuse în Avizul Ministerului Justiției și în Raportul de expertiză anticorupție. Prin

urmare, constatăm că, normele prevăzute la pct.76-81 din proiect au fost elaborate fără a se ține cont de necesitatea asigurării concordanței cu legislația procesuală penală, a muncii, serviciului public, etc., precum și normelor tehnicii legislative, fiind încălcate grav principiile de bază ale legiferării stabilite la art.4 din Legea 780/2001.

Ne vom referi doar la unele dintre obiecțiile expuse anterior.

Deși elaborarea și promovarea normelor din proiect urmărește executarea uneia dintre acțiunile prevăzute de Planul Național de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere RM-UE 2014-2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 808 din 07.10.2014 (art.54 pct.2), totuși, aceasta urmează să se realizeze foarte atent, judicios, cu prezentarea unei fundamentări consistente și într-o manieră care să nu genereze confuzii de ordin normativ.

Legea privind administrația publică centrală de specialitate nr.98 din 04.05.2012, la art.14 alin.(4) și alin.(5) delimitează clar autoritățile administrative din subordinea ministerelor în servicii de stat și inspectorate de stat: serviciul de stat fiind o structură organizațională separată în sistemul administrativ al unui minister, care se constituie pentru prestarea serviciilor publice administrative (de înregistrare de stat, de eliberare a actelor necesare pentru inițierea și/sau desfășurarea afacerii și în alte domenii); inspectoratul de stat fiind o structură organizațională separată în sistemul administrativ al unui minister, care se constituie exclusiv pentru exercitarea funcțiilor de supraveghere și control de stat în subdomenii sau în sfere din domeniile de activitate a ministerului.

Astfel, constatăm necesitatea coordonării normelor proiectului de lege cu normele Legii menționate în scopul neadmiterii apariției unor tălmăciri diferite referitor la corespunderea denumirii autorității administrative din subordinea Ministerului Finanțelor cu funcțiile de bază ale acesteia. Prin proiectul de lege avizat Serviciului Fiscal de Stat i se atribuie atât funcții de supraveghere și control, cât și de prestare a serviciilor publice administrative.

Totodată, atenționăm că, art.15 alin.(1) din Legea sus-citată stabilește că, misiunea, funcțiile de bază, atribuțiile principale, drepturile generale și alte chestiuni privind organizarea activității autorităților administrative din subordinea ministerelor se stabilesc, în conformitate cu prevederile acestei legi, ale altor acte legislative și normative, în regulamentele privind organizarea și funcționarea acestora aprobate de Guvern.

Prin urmare, nu este clară necesitatea reglementării prin lege a normelor respective. În special, atenționăm că, expunerea normelor referitoare la atribuțiile Serviciului Fiscal de Stat în mod repetat prin gruparea și concretizarea acestora conform domeniilor, nu corespunde normelor tehnico-juridice stabilite prin Legea privind actele legislative, din punct de vedere structural și redacțional.

În textul pct.79 - pct.81, precum și ale *altor norme ale proiectului de lege*, cuvintele "organul fiscal" se vor substitui cu cuvintele "Serviciul Fiscal de Stat". Totodată, menționăm că legislația în vigoare utilizează practica de folosire în textul normelor a variantei prescurtate a denumirii autorității, urmare unei mențiuni prevăzute în acest sens în textul normelor generale ale legii. Cât privește structura articolului, reiterăm necesitatea divizării acestuia în articole diferite, reieșind din volumul excesiv de norme.

În conformitate cu prevederile art.19 din Legea nr.780/2001, în titlul și în textul articolelor ce reglementează activitatea SFS, cuvintele "angajat", "angajații",

"angajaților", "angajatului" urmează a fi substituite cu cuvintele "personalul" și "personalului", la cazul respectiv. Codul muncii utilizează noțiunea de "salariat", iar Legea nr.158/2008 noțiunea de "funcționar public" și "personal angajat" (cuvântul "angajat" se utilizează la reglementarea normelor specifice raporturilor juridice la etapa de încadrare în câmpul muncii, până la obținerea statutului de: salariat, personal angajat în baza de contract individual de muncă, funcționar public, funcționar public cu statut special). Totodată, aceasta va sigura înțelegerea corectă a normelor din Codul fiscal și delimitarea clară a personalul SFS, ținând cont de statutul acestora, de angajații contribuabilului în procesul de aplicare. Legislația în vigoare în domeniul fiscal utilizează noțiunea de funcționar fiscal și funcționar public, după caz. Art.148 alin.(1) și art.149 alin.(1) din Codul fiscal prevede în mod expres că, funcționarii fiscali sînt selectați, indiferent de rasă, naționalitate, origine etnică, sex, confesiune, din rîndurile cetățenilor Republicii Moldova care domiciliază pe teritoriul ei, au studiile corespunzătoare, sînt apți din punct de vedere medical pentru exercitarea funcției și nu cad sub incidența restricțiilor prevăzute de Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Încadrarea în organul fiscal se face în conformitate cu legislația cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și legislația muncii. Pentru funcționarii publici din Serviciul Fiscal de Stat se instituie gradele de calificare prevăzute de Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

De asemenea, atenționăm că, utilizarea cuvintelor "indicație", "delegare", "transfer temporar" în cadrul determinării împuternicirilor directorului SFS nu este conformă cu prevederile legislației în vigoare. În redacția propusă normele ce le conțin nu pot fi acceptate deoarece au un sens denaturat, permit tălmăciri diferite, inclusiv în sensul atribuirii unor competențe excesive.

La art.131¹, norma alin.(7) necesită a fi concretizată, pentru a nu permite tălmăciri diferite. În cazul în care, se modifică doar denumirea autorității fără a fi efectuate modificări în structura și statele de personal ale acesteia, și este evident că instituția nu se reorganizează, reglementarea normei în cauză este de prisos. Însă această normă nu se răsfrînge la situația ce urmează a fi aplicată după intrarea în vigoare a normelor prevăzute în prezentul proiect de lege, din care rezultă o reorganizare totală a SFS, cu toate consecințele juridice. Prin urmare, la examinarea proiectului de lege se va ține cont de aspectele juridice de ordin procedural, financiar, tehnic și organizațional respective. În acest sens urmează a se concretiza art.XI din proiect, în sensul reglementării termenului de aplicare aferent procedurii de reorganizare a SFS.

La art.132³, alin.(3) lit.d), la examinarea normei ce stabilește cerința pentru candidatul la funcția publică de director al Serviciului Fiscal de Stat, care impune condiția de a avea o activitate notorie în domeniul fiscal de 5 ani, dintre care 3 ani în funcție de conducere, se va ține cont de prevederile H.C.C. nr.22/2015. La pct.94 din această hotărâre, Curtea a reținut că noțiunea de „activitate notorie” nu se circumscrie duratei activității persoanei, ci exprimă evaluarea și aprecierea profesională a persoanei. Astfel, urmează a se delimita elementele de notorietate în domeniul fiscal de termenul de activitate în acest domeniu și a termenului de activitate în funcție de conducere, care pot duce la tălmăciri diferite. Nu este clar, cum va fi efectuată constatarea momentului de decurgere a termenului de notorietate în domeniul fiscal, care nu poate fi mai mic de 5 ani (precum și a faptului că notorietatea putea fi

obținută doar prin faptul numirii sau demisiei în/din în domeniul dat, pe larg mediatizată, dar nu prin realizarea cu succes a unui program de activități în domeniu, după care ulterior a fost angajat în funcție de conducere în alt domeniu).

La art.132⁴ pct.4), referitor la funcțiile de supraveghere și control, care se propun a fi completate cu funcția de constatare a infracțiunilor prevăzute la art.241-242, 244, 244¹, 250-253 și 335¹ din Codul penal, nu este clar în baza căror criterii a fost realizată selectarea acestora infracțiuni. Documentele de politici publice menționate nu prevăd abilitarea SFS cu atribuții de constatare a infracțiunilor. Totodată, funcția de constatare a infracțiunilor presupune cheltuieli suplimentare celor de reorganizare, cum ar fi dotarea tehnico-materială suplimentară, angajarea, instruirea, atestarea personalului calificat, acordarea unor garanții suplimentare reieșind din specificul activității acestora, precum și de riscurile și prejudiciile eventuale ce urmează a fi suportate.

Orice acțiune întreprinsă de organul de constatare - fie reținerea făptuitorul, fie ridicarea corpurilor delictive, fie citarea persoanei, obținerea de declarații etc. - urmează să fie întreprinsă conform prescripțiilor Codului de procedură penală referitoare la acțiunea respectivă și în cazul fiecăreia dintre acțiuni urmează să fie întocmit acel act procesual (proces-verbal) care este prevăzut de Codul respectiv în articolele care reglementează acțiunea procesuală respectivă. Din proiectul de lege nu rezultă în mod direct posibilitatea de realizare corespunzătoare a atribuțiilor procesuale penale cu respectarea tuturor etapelor legislației procesuale penale. În lipsa unor informații privind structura SFS și delimitarea competențelor subdiviziunilor acestuia, în lipsa unor reglementări exprese privind posibilitatea asigurării unei specializări pe domenii, inclusiv pentru realizarea acțiunilor de constatare, determinarea oportunității normelor ce țin de reglementarea atribuțiilor respective nu este posibilă. Iar adoptarea normelor menționate în redacția propusă, generează riscuri de ordin juridic și constituțional, deoarece Parlamentul urmează să prevadă efectele adoptării acestora și să asigure respectarea drepturilor legitime ale cetățenilor.

La pct.78, norma art.134 alin.(1) pct.2) urmează a fi examinată suplimentar, în vederea concretizării cercului de subiecți și a scopului prezentării informațiilor. Totodată, se va ține cont de cheltuielile suportate de subiecții domeniului privat în realizarea funcțiilor de prezentare a informațiilor, în cazul în care datorită specificului activității sale acestea dispun de date actualizate ce țin de activitatea financiară și de altă natură a mai multor persoane. Obligația de prezentare a informațiilor gratuite autorităților publice devine o activitate permanentă și conduce la cheltuieli suplimentare și pierderi financiare din cont propriu. Faptul dat poate aduce atingere drepturilor la proprietate privată și la desfășurare a activității economice.

La pct.81, norma în redacția propusă nu poate fi acceptată și urmează a fi revăzută pentru a se asigura concordanța cu prevederile Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158-XVI din 04.07.2008 și ale Codului muncii. În primul rând aceasta se referă la determinarea și delimitarea categoriilor de subiecți, deoarece alin.(8), alin.(10 și alin.(11) se referă la angajații SFS, cărora li se aplică prevederile Codului muncii, iar alin.(9) se referă la funcționarii publici, cărora li se aplică prevederile Legii nr.158/2008.

În cazul funcționarilor publici, transferul, ca modalitate a modificării raporturilor de serviciu, are loc între subdiviziunile interioare ale aceleiași autorități

publice și se face în interesul serviciului sau la cererea funcționarului public. Transferul în interesul serviciului se face într-o funcție publică echivalentă cu funcția publică deținută de funcționarul *public numai cu acordul scris al funcționarului public transferat*.

Legislația muncii prevede alte proceduri și garanții în cazul schimbării temporare a locului de muncă, deplasării în interes de serviciu, detașare, precum și garanții, inclusiv garantarea acoperirii cheltuielilor legate de transferul în altă localitate a membrii familiilor persoanelor transferate.

La pct.99, norma alin.(8), cuvintele "Inspectoratul Fiscal Principal de stat" se vor substitui cu cuvintele "Serviciul Fiscal de Stat", în contextul modificărilor propuse în proiect.

La pct.124, norma de completare a art.278 alin.(1) cu o propoziție nouă în final, urmează a fi concretizată sub aspect procedural și financiar, reieșind din cheltuielile suportate de SFS urmare contractării lucrărilor de expertiză tehnică (din contul SFS).

La pct.128, atenționăm că norma de completare a art.283 cu alin.(2¹) se dublează, una dintre ele urmând a fi exclusă din textul proiectului.

La pct.132, norma de completare a art.288 cu pct.10¹), atenționăm că noțiunea "efectiv de salariați" nu se utilizează în legislația în vigoare și se va utiliza exclusiv în sensul Titlului VII din Codul fiscal.

Atenționăm că, în Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007 se utilizează noțiunea de număr mediu scriptic al salariaților, iar în Legea nr.179 din 21.07.2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii numărul mediu scriptic al personalului în perioada de gestiune.

Totodată, proiectul de lege prevede utilizarea noțiunii definite doar în textul art.288, fără a prevedea reglementări de utilizare a acesteia în textul Titlului VII, sau în textul Anexei, care stabilește că baza impozabilă a taxei pentru amenajarea teritoriului este *numărul mediu scriptic trimestrial al salariaților și/sau fondatorii întreprinderilor* în cazul în care aceștia activează în întreprinderile fondate, însă *nu sînt incluși în efectivul trimestrial de salariați*. Prin urmare, aplicarea normelor menționate va fi dificilă, reieșind din neconcordanța reglementărilor.

La Art.VI, Legea pentru punerea în aplicare a Titlului VI din Codul fiscal nr.1056-XIV din 16.06.2000:

Norma prevăzută la pct.2, necesită a fi revăzută sub aspect redacțional în scop de concretizare și finalizare a sensului atribuit. Se va preciza ce se are în vedere prin cuvintele "inclusiv exceptînd", nefiind posibilă utilizarea ambelor cuvinte concomitent (a se vedea art.280 alin.(1) lit.a) din Codul fiscal), și se va completa după cuvîntul "estimate" cu cuvintele "se stabilește după cum urmează:"

Art.VII - Codul vamal al Republicii Moldova nr.1149-XIV din 20 iulie 2000:

La pct.2, norma de **completare a art.6 cu alin.(2¹)** prevede completarea normei în sensul punerii în aplicare a modificărilor și/sau completărilor propuse în Codul vamal peste 180 de zile calendaristice de la data publicării legii de modificare și/sau de completare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Potrivit argumentelor autorilor, completarea dată vine în contextul corelării prevederilor

Codului vamal cu prevederile similare din Codul fiscal operate prin Legea pentru completarea articolului 7 din Codul fiscal nr.109 din 28.05.2015. Considerăm că, modificarea dată va produce efecte opuse celor urmărite în situațiile excepționale sau de criză, limitând posibilitatea statului de a interveni prompt în situațiile ce necesită soluționare neîntârziată. Mai mult, termenul de intrare în vigoare a actelor legislative, cât și aplicarea nemijlocită a acestora se determină în dependență de amploarea măsurilor, procedurilor și altor mecanisme care urmează a fi implementate. Totodată, norma dată vine în contradicție cu prevederea art.30 din Legea nr. 780/2001, potrivit căreia modalitatea de punere în aplicare a noilor reglementări face parte din dispozițiile finale și tranzitorii ale actului legislativ. Din considerentele expuse supra, considerăm oportun excluderea normei art.6 alin.(2¹) din Codul vamal.

La examinarea **pct. 3**, care prevede completarea art.33 alin.(3), atenționăm că, nu este clară necesitatea normei de completare. Acesta rezultă din faptul că, în varianta actuală a normei, „ *titularul operațiunii de import poate cere ulterior restituirea sumelor încasate în plus prin prezentarea de dovezi,* ”, iar completarea potrivit căreia „ *organul vamal acordă restituirea doar atunci când are informații care să ateste fără echivoc că dovada de origine întocmită ulterior se aplică acestor mărfuri* ” reproduce suplimentar aceeași cerință față de prezentarea dovezilor. Un alt aspect, ce poate constitui motiv pentru exercitarea unor atribuții excesive ale organului vamal, este lipsa exhaustivă a documentelor ce pot constitui dovada aplicării unui regim vamal preferențial, iar utilizarea în norma propusă a textului „ *informații care să ateste fără echivoc* ”, poate genera interpretări multiple, motiv pentru care propunem excluderea normei de completare.

Reținem dublarea normelor de completare ce se conțin la **pct.4 și pct.5** al proiectului și care exprimă aceeași idee, potrivit căreia în cazul prelungirii termenului de plată a drepturilor de import pentru agenții economici cu statut de agent economic autorizat, dobânda prevăzută la art.126 alin.(3) nu se calculează. În contextul dat, considerăm de prisos completarea art.124 alin.(1²) cu propoziția „ Dobânda prevăzută la art.126 alin.(3) nu se calculează.”

Luând în considerare norma art.32 alin.(5) din Legea nr.780/2001, potrivit căreia articolul poate fi compus din alineate numerotate cu cifre arabe, luate între paranteze, și luând în considerare voința autorilor de a nu completa norma cu un alineat separat, la art. 124 alin.(1²) considerăm că textul „se completează cu alineatul trei cu următorul cuprins:” urmează a fi substituit cu textul „se completează în final cu următoarea propoziție:”.

La **art.181**, prin care se propune completarea acestuia cu alin.(3), constatăm lipsa criteriilor în baza cărora organele vamale au dreptul de a modifica declarația vamală, oferind astfel atribuții excesive organului vamal în sensul posibilității de a modifica sau nu declarația vamală la propria decizie.

La **pct.13**, norma de modificare a art.181¹ alin.(5) prevede interzicerea efectuării repetate a controalelor ulterioare asupra unora și aceluiași impozite și taxe pentru perioada unui an bugetar care anterior a fost supusă controlului, cu excepția cazurilor când efectuarea controlului ulterior repetat se impune de: - auditul activității organului vamal de către organul ierarhic superior. Considerăm că, simplul fapt al auditării activității organului vamal nu ar trebui să constituie motiv pentru efectuarea repetată a controlului ulterior. Totuși, în alte condiții, cum ar fi „depistarea încălcărilor în procesul de audit al activității organului vamal de către organul

ierarhic superior” ar putea constitui motiv pentru inițierea efectuării repetate a controlului ulterior, temei pentru acesta fiind apariția unor încălcări admise de către organul vamal, motiv pentru care considerăm oportun modificarea în acest sens al normei.

La pct.14, art.195³, alin.(1), textul „dispune, dacă este cazul, de proceduri satisfăcătoare de gestionare” necesită a fi revizuit și substituit cu criterii prestabilite, astfel, se va evita caracterul de incertitudine al normei, aceasta fiind contrară principiului previzibilității și transparenței reglementării activității de întreprinzător, consacrată la art. 4 al Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr.235 din 20 iulie 2006.

La pct.16, art.202² alin.(5) nu este prevăzut termenul, în interiorul căruia organul vamal este obligat să comunice plătitorului vamal despre depistarea unor erori și/sau divergențe între informațiile din declarațiile vamale și cele din documentele verificate, ce duc la apariția, modificarea și/sau anularea obligației vamale.

La pct.20, prin modificarea art.232 alin.(2) se propune eliberarea de răspundere materială și contravențională, cu condiția achitării incontestabile și benevole a drepturilor de import datorate, în cazul în care persoana, până la inițierea controlului ulterior, pentru declarațiile vamale repartizate pe culoarele galben sau roșu de control vamal, și care au fost validate informatic cu acordarea liberului de vamă, comunică din proprie inițiativă în scris organului vamal despre comiterea contravențiilor vamale prevăzute de art.231 pct.6) și pct.11) din Cod vamal cu anexarea actelor justificate. Potrivit Notei informative alăturate proiectului de lege, modificarea dată a fost operată în sensul realizării acțiunilor incluse în Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova– Uniunea Europeană pentru anii 2014-2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.808 din 07 octombrie 2014. Potrivit art.193 lit.l) al Acordului de Asociere Republica Moldova– Uniunea Europeană urmează să fie stabilite norme prin care să se asigure caracterul proporțional și nediscriminatoriu al sancțiunilor pentru încălcările reglementărilor vamale sau ale cerințelor procedurale și eliminarea întârzierilor nerezonabile și neîntemeiate la aplicarea acestora. Considerăm că, eliberarea de răspundere materială și contravențională contravine scopului declarat în Acordul de Asociere de a asigura proporționalitatea sancțiunilor aplicate și nu exonerare de la comiterea acestora. Mai mult, reținem aplicarea unui tratament discriminatoriu față de declaranții vamali pentru declarațiile vamale repartizate pe culoarul verde și albastru, acestora neaplicându-se facilitatea dată. Pornind de la cele relatate, considerăm că exonerarea de răspundere materială și contravențională nu este argumentată suficient, dar nici nu corespunde angajamentelor asumate prin semnarea Acordului de Asociere.

Art. VIII - Legea nr.408-XV din 26.07.2001 pentru punerea în aplicare a titlului V al Codului fiscal:

Referitor la Art. VIII, urmează a fi justificată includerea în proiectul de lege a normelor de completare a Legii nr.408/2001 cu reglementări cuprinse în 21 de pagini ce nu influențează în mod direct indicii macro-economici sau veniturile și cheltuielile bugetare, dar țin de procedura de aplicare a activităților de colaborare ale SFS cu autorități similare ale altor state și care urmau a fi propuse spre examinare în regim

ordinar printr-un proiect de lege separat privind modificarea și completarea actelor legislative în domeniu.

În urmarea celor expuse, scoatem în evidență carența textului de completare, acesta urmând a fi revăzut din punct de vedere structural, pentru a fi adus în corespundere cu cerințele art.33 din Legea nr.780/2000. Potrivit normei, în cadrul acțiunii de sistematizare a conținutului actului legislativ, elementele textului se grupează în funcție de proporțiile actului, după cum urmează:

- a) articolele se pot grupa în secțiuni numerotate cu cifre arabe;
- b) secțiunile se pot grupa în capitole numerotate cu cifre romane;
- c) capitolele se pot grupa în titluri numerotate cu cifre romane.

În acest sens, continuând strict structura actuală a textului, urmează a fi examinată posibilitatea de elaborare a textului în titlu, 2 capitole, 15 secțiuni și 50 de articole.

Un alt aspect ce urmează a fi adus în corespundere cu normele referitoare la regulile de tehnică legislativă cuprinse în Legea nr. 780/2000 sunt cele ce vizează normele cuprinse la dispozițiile finale și tranzitorii. În acest sens, considerăm că textul propus la art.26, 27 și cel propus la art.49, 50 nu pot fi atribuite ca dispoziții finale și tranzitorii, în condițiile în care norma art. 30 al Legii nr.780/2000 prevede că dispozițiile finale și tranzitorii ale actului legislativ cuprind, de regulă, prevederi referitoare la: modalitatea de intrare în vigoare și de punere în aplicare a noilor reglementări, corelarea noilor reglementări cu cele din actele legislative preexistente, compatibilitatea noilor reglementări cu cele ale legislației comunitare, indicarea perioadei de punere în aplicare a normelor armonizate cu prevederile legislației comunitare. Reținem că, textul redacției actuale este expus într-o manieră care nu este specifică normelor de tehnică legislativă, iar în cazul menținerii textului în varianta propusă prin proiectul de lege, Legea pentru punerea în aplicare a titlului V al Codului fiscal va conține 3 secțiuni separate care conțin dispoziții finale și tranzitorii, motiv pentru care se impune reformularea sa, prin prisma normelor art.30 din Legea nr.780/2000.

Atragem atenția asupra faptului că, textul abundă în expresii care sunt susceptibile interpretărilor multiple și care pot oferi subiectului vizat posibilitatea alegerii unei conduite. Astfel, recomandăm autorilor revederea expresiilor ca „ poate desemna” (art.8), „Pentru anumite cazuri speciale” (art.11), „dacă este posibil”(art.14), „în măsura posibilului”(art.22), „informații relevante”, „date relevante”(art.37) și îmbunătățirea sub acest aspect al redacției.

La art.7 lit.b), în contextul modificărilor operate prin prezentul proiect de lege la Art.I pct.1, potrivit căroră în tot textul Codului fiscal, cuvintele „organ fiscal” se substituie cu „Serviciul Fiscal de Stat”, urmează a se modifica corespunzător și în cuprinsul definiției noțiunii de „birou central de legătură”.

Potrivit art.8, autoritatea competentă din Republica Moldova pentru aplicarea prevederilor prezentului capitol, precum și pentru contactele cu alte state este Serviciul Fiscal de Stat. Totodată, potrivit alin.3), autoritatea competentă poate desemna „subdiviziuni de legătură”, noțiunea dată nefiind definită, motiv ce face dificilă înțelegerea ei.

În contextul modificărilor operate la art.10, urmează a fi clarificată diferența dintre „ancheta administrativă” și „ancheta administrativă specifică” cu concretizarea tipurilor de controale admise a fi întreprinse în fiecare caz separat.

La art.37, pentru a exclude tălmăcirile diferite ale normelor legislației în vigoare, precum și pentru utilizarea unui limbaj uniform, urmează a se concretiza semnificația termenilor „titlu uniform” și „titlu inițial”. Totodată, reținem că potrivit dispozițiilor art. 10 alin.(3) din Codul de executare al Republicii Moldova, executarea silită se efectuează în baza unui *titlu executoriu* sau a unui alt document care, potrivit prezentului cod, este *document executoriu*, cu enumerarea exhaustivă a acestora în conținutul art.11 al aceluiași Cod.

La art.38 alin.(6), norma urmează a fi completată în final, cu cuvintele „din Codul fiscal”.

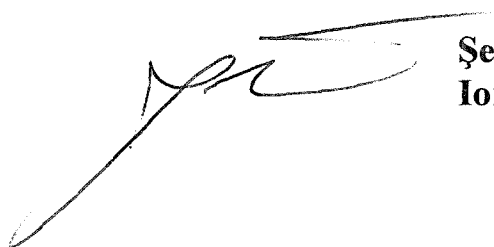
La examinarea **Art.X- Legea nr.172 din 25 iulie 2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.231-237, art.529)**, urmează a se ține cont de faptul că textul „la poziția tarifară 0207 24 100, 0207 24 900, 0207 26 100, 0207 26 200, 0207 26 300, 0207 26 400, 0207 26 500, 0207 26 600, 0207 26 700, 0207 26 800, 0207 26 910 și 0207 26 990, sintagma „20%+100 euro/t” se înlocuiește cu sintagma „20%+100 euro/t; max.35%”; s-a expus repetat, urmând a se înlătura eroarea tehnică semnalată.

La Art.XI:

Alin.(2) propoziția a doua care prevede că, actele normative ale Guvernului rămân în vigoare pînă la intrarea în vigoare a normelor aprobate de Ministerul Finanțelor nu poate fi accepta, deoarece contravine prevederilor art.10 din Legea nr.317/2003 sub aspectul respectării ierarhiei actelor normative, principiilor de bază de reglementare a activității de întreprinzător stabilite prin Legea nr.235/2006.

Pînă la adoptarea și punerea în aplicare a noului Cod fiscal și a Codului de procedură fiscală, în temeiul art.41 din Legea privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001, proiectul de lege urmează a fi completat o normă suplimentară care va dispune republicarea Codului fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997 și a legilor de punere în aplicare a titlurilor acestuia, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu renumerotarea elementelor actului legislativ și corectarea, după caz, a tuturor trimiterilor la acestea.

Proiectul de lege poate fi transmis spre examinare în Parlament, ținând cont de obiecțiile expuse în prezentul aviz. Oportunitatea adoptării proiectului de lege, ține de competența exclusivă a Parlamentului.

**Șef Direcție
Ion CREANGĂ**

Ex.: I. Gălușcă (tel. 820-579)
T. Malai (tel. 820-582)